

aleatorikus zene

A [zeneszerző](#) [2] nem határozza meg művének minden részletét, [paraméter](#) [3]ét; előadásmódja véletlenszerű, vagy az előadó [rögtönzés](#) [4]eire van bízva.

"Olyan zenei fejlődésről van szó, amely meghatározott időtartamon belüli véletlen események láncolata lesz, noha egyszersmind átfogóan megszabott irányt mutat". (Váncsa István)

A lényeg abban áll, hogy az aleatorikus zene nem egyetlen folyam az időben, hanem több, variálható szakaszból áll, amelyek tetszőleges sorrendben játszhatók le.

Ennek a zenének nincs egy konkrét formája, hanem csak változatai léteznek, "számuk nem végtelen, bármelyik változat a művész által létrehozott alapelemek egy véletlenszerűen generált variációja csupán".

Az aleatorikus zene egyik meghatározója Karlheinz Stockhausen és 1956-os műve, a Klavierstück XI. (A Kraftwerk munkásságára Stockhausen nagy hatást gyakorolt.)

Aleatorikus és [dodekafon](#) [5] zenéket Szokolay Sándor is írt.

A véletlenszerű zene művelői kifogyhatatlanok az ötletekből. Például vonalrendszert festettek egy akváriumra, majd az előadó az úszkáló aranyhal mozgásával jelzett hangokat szólaltatta meg.

Az irányzat legszélsőségebbé ága a [chance music](#) [6].

Ezen a területen is jeleskedett John Cage, akinek jellemzően van olyan műve, melynek előadása előtt pénz feldobásával döntenek el, hogy [violinkulcs](#) [7]ban vagy [basszuskulcs](#) [8]ban, gyors vagy lassú [tempó](#) [9]ban szólaltatják meg a zenedarabot.

Egy másik "alkotása" pedig csak [szünet](#) [10]ekből áll.

Így igazán érthető az irányzat elnevezése: alea = kocka, ill. chance = véletlen. Az "alea" (kocka) szóból létrehozott "aleatória" a klasszikus latinban sohasem létezett.

Aleatorikus zene számítógépen történő "komponálására" ad lehetőséget az [Aleatoric-Composer](#) [11]program. ► [improvizálás](#) [12], [grafikus zene](#) [13], [szeriális zene](#) [14], [dodekafon](#) [5]

Reading a newspaper, I saw a picture of birds on the electric wires. I cut out the photo and decided to make a song, using the exact location of the birds as notes (no Photoshop edit). I knew it wasn't the most original idea in the universe. I was just curious to hear what melody the birds were creating.

I sent the music to the photographer, Paulo Pinto, who I Googled on the internet. He told his editor, who told a reporter and the story ended up as an interview in the very same newspaper.

Here I've posted a short video made with the photo, the music and the score (composed by the birds).

Music made with Logic.

Video made with After Effects.

An interview about this and other works: <http://biginterview.org/> [15]

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/aleatorikus-zene>

Hivatkozások:

- [1] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/aleatorikus_zene.jpg
- [2] <https://www.zenci.hu/szocikk/zeneszerzo>
- [3] <https://www.zenci.hu/szocikk/parameter>
- [4] <https://www.zenci.hu/szocikk/rogtonzes>
- [5] <https://www.zenci.hu/szocikk/dodekafon>
- [6] <https://www.zenci.hu/szocikk/chance-music>
- [7] <https://www.zenci.hu/szocikk/violinkulcs>
- [8] <https://www.zenci.hu/szocikk/basszuskulcs>
- [9] <https://www.zenci.hu/szocikk/tempo>
- [10] <https://www.zenci.hu/szocikk/szunet>
- [11] http://www.hitsquad.com/smm/programs/Aleatoric_Composer/
- [12] <https://www.zenci.hu/szocikk/improvizalas>
- [13] <https://www.zenci.hu/szocikk/grafikus-zene>
- [14] <https://www.zenci.hu/szocikk/szerialis-zene>
- [15] <http://biginterview.org/>